



# SAOPŠTENJE

## FIRST RELEASE



Molimo korisnike da prilikom upotrebe podataka obavezno navedu izvor  
*Users are kindly requested to mention the data source*

GODINA /YEAR: III

SARAJEVO, 25. 9. 2013.

BROJ /NUMBER: 8

### INDEKS PROIZVOĐAČKIH CIJENA INDUSTRIJE U BOSNI I HERCEGOVINI U AVGUSTU 2013. GODINE

#### INDUSTRIAL PRODUCER PRICE INDEX IN BOSNIA AND HERZEGOVINA IN AUGUST 2013

##### **Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda (ukupno)**

U avgustu 2013. godine u poređenju sa julom 2013. godine proizvođačke cijene industrijskih proizvoda za ukupnu industriju su nepromijenjene dok su u odnosu na juli prethodne godine niže za 2,4%.

##### **Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na domaćem tržištu**

U avgustu 2013. godine u poređenju sa julom proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na domaćem tržištu niže su za 0,2%, dok su u odnosu na avgust 2012. godine niže za 3,3%.

##### **Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na nedomaćem tržištu**

U avgustu 2013. godine u poređenju sa julom proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na nedomaćem tržištu više su za 0,4%, dok su u odnosu na avgust 2012. godine niže za 1,0%.

##### **Agregati GIG-a**

##### **Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda (ukupno)**

U avgustu 2013. godine u poređenju sa julom proizvođačke cijene industrijskih proizvoda opale u Intermedijarnim proizvodima za 0,1%, te Netrajnim potrošačkim dobrima za 0,2%. U istom periodu proizvođačke cijene u ostalim glavnim industrijskim granama su ostale nepromijenjene.

##### ***Producer prices of industrial products (total)***

*In August 2013 as compared to July of 2013, Producer prices of industrial products for total industry remained unchanged, whilst compared to August of previous year they decreased by 2,4%.*

##### ***Industrial producer prices on the domestic market***

*In August of 2013 as compared to a previous month, the producer prices of industrial products on domestic market decreased by 0,2%, whilst as compared to August of 2012 they decreased by 3,3%.*

##### ***Industrial producer prices on the nondomestic market***

*In August of 2013 as compared to a previous month, the producer prices of industrial products on nondomestic market increased by 0,4%, whilst as compared to August of 2012 they decreased by 1,0%.*

##### ***MIG aggregates***

##### ***Producer prices of industrial products (total)***

*In August 2013 as compared to July, the producer prices of industrial products decreased in Intermediate products by 0,1% and in Consumer non-durables by 0,2%. In the same period producer prices in other MIGs remained unchanged.*

U avgustu 2013. godine u poređenju sa avgustom prethodne godine proizvođačke cijene industrijskih proizvoda opale su u Energiji za 3,7%, Intermedijarnim proizvodima za 1,3%, Kapitalnim proizvodima za 0,7%, Trajnim potrošačkim dobrima za 0,7%, te Netrajnim potrošačkim dobrima za 0,6%.

#### **Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na domaćem tržištu**

U avgustu 2013. godine u poređenju sa julom proizvođačke cijene industrijskih proizvoda opale su u Intermedijarnim proizvodima za 1,0%, Kapitalnim proizvodima za 0,1% te Netrajnim proizvodima za široku upotrebu za 0,2%. U istom periodu su porasle cijene Energije za 0,1%.

U avgustu 2013. godine u poređenju sa istim mjesecom prethodne godine pad proizvođačkih cijena je zabilježen u grupama Energije za 4,1%, Kapitalnih proizvoda za 1,2%, Intermedijarnih proizvoda za 1,5%, te Netrajnih proizvoda za 1,6%. U istom periodu su porasle cijene u grupi Trajnih proizvoda za široku upotrebu za 0,1%.

#### **Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na nedomaćem tržištu**

U avgustu 2013. godine u poređenju sa julom, proizvođačke cijene industrijskih proizvoda porasle su u Intermedijarnim proizvodima za 0,8%, te Kapitalnim proizvodima i Netrajnim potrošačkim dobrima za 0,1%. U istom periodu su opale cijene Energije za 0,2%, te Trajnim potrošačkim dobrima za 0,1%.

U avgustu 2013. godine u poređenju sa avgustom prethodne godine proizvođačke cijene industrijskih proizvoda porasle su samo u Netrajnim proizvodima za 2,5%. U istom periodu su opale cijene u grupama Energije za 2,6%, Intermedijarnim proizvodima za 1,2%, Kapitalnim proizvodima za 0,4%, te Trajnim proizvodima za 0,2%.

In August of 2013 compared to July of the previous year, the price decrease was recorded in Energy by 3,7%, Intermediate goods by 1,3%, Capital goods by 0,7%, Consumer durables by 0,7% and Consumer non-durables by 0,6%.

#### **Industrial producer prices on the domestic market**

*In August 2013 as compared to July, the price decrease was recorded in Intermediate products by 1,0%, Capital products by 0,1% and Consumer non-durables by 0,2%. In the same period prices increased in Energy by 0,1%.*

*In August of 2013 as compared to the August of the previous year, the producer prices decreased in groups of Energy by 4,1%, Capital goods by 1,2%, Intermediate products by 1,6%. In the same period the prices increased in Consumer durables by 0,1%.*

#### **Industrial producer prices on the nondomestic market**

*In August of 2013 as compared to July, the producer prices increased in Intermediate products by 0,8% and in Capital products and Consumer nondurables by 0,1%. In the same period the prices decreased in Energy by 0,2% and in Consumer durables by 0,1%.*

*In August of 2013 as compared to August of the previous year, the prices increased in Consumer non-durables by 2,5%. The prices decreased in Energy by 2,6%, Intermediate goods by 1,2%, Capital products by 0,4% and Consumer durables by 0,2%.*

## **Industrijska područja KD-a**

### **Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda (ukupno)**

U avgustu 2013. godine u poređenju sa julom 2013. godine proizvođačke cijene industrijskih proizvoda su pale za 0,8% u Prerađivačkoj industriji, te u Snabdijevanju vodom za 0,9%. U istom periodu su cijene u Proizvodnji energije i Vađenju ruda i kamena porasle za 0,2%, te Proizvodnji i snabdijevanju energijom za 0,3%.

U avgustu 2013. godine u odnosu na isti mjesec prethodne godine proizvođačke cijene su porasle u Vađenju ruda i kamena za 0,9%, u Prerađivačkoj industriji za 2,7% dok su pale u Snabdijevanju vodom za 4,8%, te u Energiji za 5,2%.

### **Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na domaćem tržištu**

U avgustu 2013. godine u poređenju sa julom 2013. godine proizvođačke cijene industrijskih proizvoda opale su u Prerađivačkoj industriji za 0,2% dok su porasle za 0,3% u Rudarstvu i vađenju kamena.

U avgustu 2013. godine u odnosu na isti mjesec prethodne godine proizvođačke cijene su opale u Prerađivačkoj industriji za 0,4%, Električnoj energiji za 5,3%, te Snabdijevanju vodom za 1,4%. U istom periodu su porasle cijene u Vađenju ruda i kamena za 0,5%.

### **Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na nedomaćem tržištu**

U avgustu 2013. godine u poređenju sa julom tekuće godine, proizvođačke cijene industrijskih proizvoda su opale u Vađenju ruda i kamena za 0,2%, te u Snabdijevanju vodom za 2,2%. U istom periodu su porasle cijene Proizvodnje električne energije za 4,9%, te Prerađivačkoj industriji za 0,5%.

U avgust 2013. godine u odnosu na isti mjesec prethodne godine proizvođačke cijene su porasle samo u Rudarstvu i vađenju kamena za 2,4%. U istom periodu su pale cijene Prerađivačke industrije za 0,9%, Energije za 4,3%, te Snabdijevanja vodom za 11,3%.

## **KD Industrial sections and divisions**

### **Producer prices of industrial products (total)**

*In August of 2013 as compared to July, the producer prices decreased in Manufacture by 0,8% and in Water supply by 0,9%. In the same period the prices of Electricity increased by 0,3% and in Mining and quarrying by 0,2%.*

*In August 2013 as compared to August of the previous year the prices increased in Mining and quarrying by 0,9%, in Manufacture by 2,7%, whilst they decreased in and Water supply by 4,8% and Energy by 5,2%.*

### **Producer prices of industrial products on domestic market**

*In August of 2013 as compared to July of the same year the producer prices have decreased in Manufacturing by 0,2% whilst they increased by 0,3% in Mining and quarrying.*

*In August of 2013 as compared to the August of the previous year the prices decreased in Manufacturing by 0,4%, Electricity by 5,3% and in Water supply 1,4%. In the same period the prices increased by 0,5% in Mining and quarrying.*

### **Producer prices of industrial products on domestic market**

*In August of 2013 as compared to July the prices of industrial products decreased in Mining and quarrying by 0,2% and Water supply by 2,2%. In the same period the prices increased in Energy supply by 4,9% and in Manufacturing by 0,5%.*

*In July 2013 as compared to the same month of the previous year the producer prices increased only in Mining and quarrying by 2,4%. The prices have decreased in Manufacturing by 0,9%, of Energy by 4,3% and in Water supply by 11,3%.*

**Indeks proizvođačkih cijena u Bosni i Hercegovini u avgustu 2013. godine**  
*Producer Price Index in Bosnia and Herzegovina in August 2013*

Opis prema NACE i PRODCOM-u	Domaće tržište/ domestic market		Nedomaće tržište/non-domestic market		Ukupno tržište/ total market		Description by NACE and PRODCOM
	VIII2013 VII 2013	VIII2013 VIII2012	VIII2013 VII 2013	VIII2013 VIII2012	VIII2013 VII 2013	VIII2013 VIII2012	
<b>UKUPAN INDEKS</b>	<b>99,8</b>	<b>96,7</b>	<b>100,4</b>	<b>99,0</b>	<b>100,0</b>	<b>97,6</b>	<b>TOTAL INDEX</b>
<b>PREMA GLAVNIM INDUSTRIJSKIM GRUPAMA (GIG)</b>							<b>BY MAIN INDUSTRIAL GROUPS (MIG)</b>
Energija	100,1	95,9	99,8	97,4	100,0	96,3	Energy
Intermedijarni proizvodi	99,0	98,5	100,8	98,8	99,9	98,7	Intermediate goods
Kapitalni proizvodi	99,9	98,8	100,1	99,6	100,0	99,3	Capital goods
Trajni proizvodi za široku upotrebu	100,0	100,1	99,9	98,8	100,0	99,3	Durable consumer goods
Netrajni proizvodi za široku upotrebu	99,8	98,4	100,1	102,5	99,8	99,4	Non-durable consumer goods
<b>PREMA PODRUČJIMA I OBLASTIMA KD-a</b>							<b>BY SECTIONS AND DIVISIONS OF CEA</b>
<b>B Vađenje ruda i kamena</b>	<b>100,3</b>	<b>100,5</b>	<b>99,8</b>	<b>102,4</b>	<b>100,2</b>	<b>100,9</b>	<b>B Mining and quarrying</b>
5 Vađenje uglja i lignita; vađenje treseta	100,5	100,5	100,1	99,9	100,2	100,9	5 Mining of coal and lignite; extraction of peat
7 Vađenje ruda metala	98,8	101,0	99,7	105,0	100,4	100,4	7 Mining of metal ores
8 Vađenje ostalih ruda i kamena	100,0	99,5	97,8	100,6	100,2	100,9	8 Other mining and quarrying
<b>C Prerađivačka industrija</b>	<b>99,8</b>	<b>99,6</b>	<b>100,5</b>	<b>99,1</b>	<b>99,2</b>	<b>102,7</b>	<b>C Manufacturing</b>
10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda	99,1	98,9	100,4	104	99,4	99,8	10 Manufacture of food product
11 Proizvodnja pića	99,9	99,9	100	98,1	99,9	100,1	11 Manufacture of beverages
12 Proizvodnja duhanskih proizvoda	100,0	91,8	98,7	98,3	99,9	92,8	12 Manufacture of tobacco products
13 Proizvodnja tekstila	100,0	100,5	100,0	100,0	100,0	100,1	13 Manufacture of textiles
14 Proizvodnja odjeće	99,4	98,7	100,2	101,1	99,8	100,1	14 Manufacture of wearing apparel
15 Proizvodnja kože i sličnih proizvoda	100,2	104,6	100,0	101,3	100,1	101,8	15 Manufacture of leather and similar products
16 Prerada drveta i proizvoda od drveta i pluta, osim namještaja; proizvodnja predmeta od slame i pletarskih materijala	100,1	99,9	99,9	98,6	100,0	99,2	16 Manufacture of wood and products and wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira	99,7	99,9	99,9	101,9	99,7	100,6	17 Manufacture of paper and paper products
18 Štampanje i umnožavanje snimljenih zapisa	93,9	95,8	100,0	100,0	93,9	95,8	18 Printing and reproduction of recorded media
19 Proizvodnja kokska i rafiniranih naftnih proizvoda	99,8	95,0	98,5	97,5	98,7	97,2	19 Manufacture of coke and refined petroleum products
20 Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	99,0	100,7	99,1	103,8	99,1	102,5	20 Manufacture of chemicals and chemical products

Opis prema NACE i PRODCOM-u	Domaće tržište/ domestic market		Nedomaće tržište/non- domestic market		Ukupno tržište/ total market		Description by NACE and PRODCOM
	VIII2013 VII 2013	VIII2013 VIII2012	VIII2013 VII 2013	VIII2013 VIII2012	VIII2013 VII 2013	VIII2013 VIII2012	
	21	100,0	78,9	100	103,9	100,0	
22	99,7	100,4	97,2	99,0	98,7	99,8	22 Manufacture of rubber and plastic products
23	99,9	100	100,7	105,8	100,0	100,6	23 Manufacture of other non-metallic mineral products
24	99,5	94,9	101,8	97,5	101,2	96,8	24 Manufacture of basic metals
25	99,8	98,1	100,7	99,5	100,3	98,9	25 Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
26	99,4	99,4	100,0	93,4	99,5	98,2	26 Manufacture of computers, electronic and optical instruments
27	98,1	105,0	99,3	97,9	98,5	102,2	27 Manufacture of electrical equipment
28	100,0	94,2	99,8	99,0	99,9	97,5	28 Manufacture of electrical machinery and apparatus n,e,c,
29	100,0	100,0	100,0	98,3	100,0	98,4	29 Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
30	100,0	99,00	100,0	118,7	100,0	99,5	30 Manufacture of other transport equipment
31	100,0	100,0	100,0	98,7	100,0	99,2	31 Manufacture of furniture
32	100,0	100,0	100,0	103,9	100,0	101,4	32 Manufacturing n,e,c,
33	100,0	100,4	100,0	100,0	100,0	100,3	33 Repair and installation of machines and equipment
<b>D</b>	<b>100,0</b>	<b>94,7</b>	<b>104,9</b>	<b>95,7</b>	<b>100,3</b>	<b>94,8</b>	<b>D Electricity, gas, steam and hot water supply</b>
35	100,0	94,7	104,9	95,7	100,4	94,9	35 Electricity, gas, steam and hot water supply
<b>E</b>	<b>100,0</b>	<b>98,6</b>	<b>97,8</b>	<b>88,7</b>	<b>99,1</b>	<b>95,2</b>	<b>E Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</b>
38	99,8	98,4	97,8	88,7	99,2	95,3	38 Waste management, recycling

\*d,n,k/n,e,c.,-drugdje ne klasificiranih – not elsewhere classified

**Mjesečni indeksi proizvođačkih cijena industrije ukupan indeks**  
*Monthly Producer Price Index in Bosnia and Herzegovina, overall index*

Godina	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
<b>Prosjek 2011 = 100</b> <i>Average 2011=100</i>												
<b>2012.</b>	100,1	100,1	100,5	100,4	100,7	100,6	100,7	100,5	99,8	100,5	100,7	100,2
<b>2013.</b>	100,3	100,9	98,9	98,8	98,4	98,1	98,1	98,1				
<b>Prethodni mjesec = 100</b> <i>Previous month=100</i>												
<b>2012.</b>	100,1	100,0	100,4	99,9	100,3	99,9	100,1	99,8	99,3	100,7	100,2	99,5
<b>2013.</b>	100,1	100,6	98,0	99,9	99,6	99,7	100,0	100,0				
<b>Isti mjesec prethodne godine = 100</b> <i>Same month of the previous year=100</i>												
<b>2012.</b>	100,8	100,1	100,1	100,7	101,9	101,5	99,8	100	98,9	99,7	100,3	100,1
<b>2013.</b>	100,1	100,8	98,4	98,4	97,7	97,5	97,4	97,6				
<b>Decembar prethodne godine = 100</b> <i>December of previous year=100</i>												
<b>2012.</b>	100	100	100,4	100,3	100,6	100,5	100,6	100,4	99,7	100,4	100,6	100,1
<b>2013.</b>	100,1	100,7	98,7	98,6	98,2	97,9	97,9	97,9				

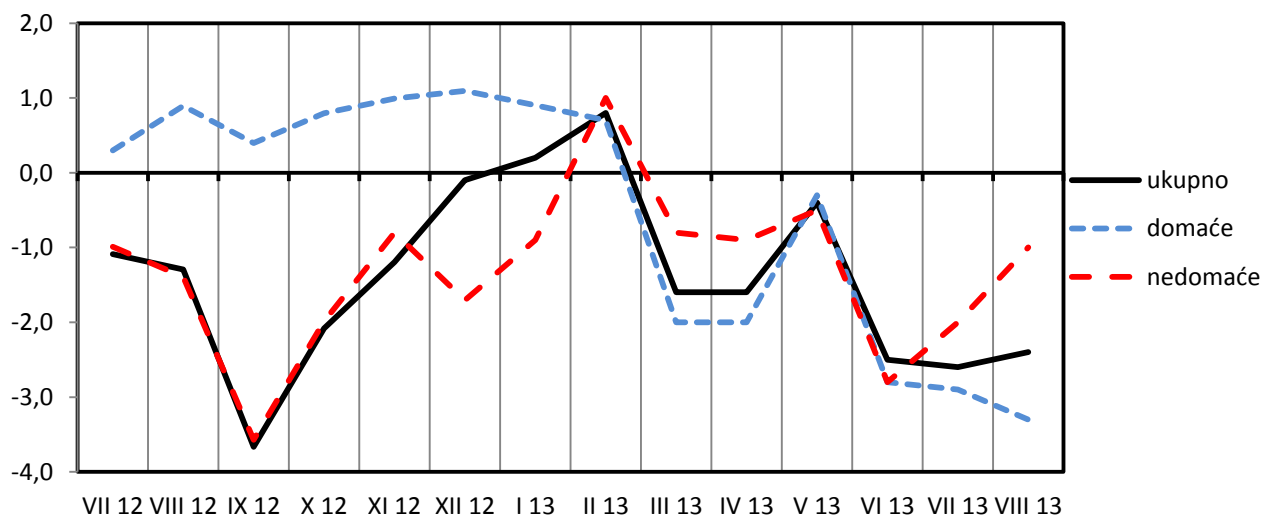
**Mjesečni indeksi proizvođačkih cijena industrije na domaćem tržištu**  
*Monthly Producer Price Index in Bosnia and Herzegovina, domestic market*

Godina	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
<b>Prosjek 2011 = 100</b> <i>Average 2011=100</i>												
<b>2012.</b>	100,6	101,0	101,0	101,1	101,3	101,2	101,2	101,4	101,4	101,6	101,7	101,6
<b>2013.</b>	101,5	101,7	99,1	99,1	98,8	98,4	98,3	98,1				
<b>Prethodni mjesec = 100</b> <i>Previous month=100</i>												
<b>2012.</b>	100,4	100,0	100,1	100,2	99,9	100,0	100,2	100,0	100,2	100,1	99,9	100,4
<b>2013.</b>	99,9	100,2	97,3	100,1	99,7	99,6	99,9	99,8				
<b>Isti mjesec prethodne godine = 100</b> <i>Same month of the previous year=100</i>												
<b>2012.</b>	100,6	100,5	99,9	103,2	103,5	103,2	100,3	100,9	100,4	100,8	101	101,1
<b>2013.</b>	100,9	100,7	98,0	98,0	97,5	97,2	97,1	96,7				
<b>Decembar prethodne godine = 100</b> <i>December of previous year=100</i>												
<b>2012.</b>	100,1	100,5	100,5	100,6	100,8	100,7	100,7	100,9	100,9	101,1	101,2	101,1
<b>2013.</b>	99,9	100,1	97,4	97,5	97,2	96,9	96,8	96,6				

**Mjesečni indeksi proizvođačkih cijena industrije na nedomaćem tržištu**  
*Monthly Producer Price Index in Bosnia and Herzegovina, nondomestic market*

Godina	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
<b>Prosjek 2011 = 100</b> <i>Average 2011=100</i>												
<b>2012.</b>	99,2	98,6	99,6	99,2	99,8	99,7	99,8	99,2	97,2	98,7	99,2	98,0
<b>2013.</b>	98,3	99,6	98,3	98,3	97,8	97,6	97,8	98,2				
<b>Prethodni mjesec = 100</b> <i>Previous month=100</i>												
<b>2012.</b>	99,4	101,0	99,6	100,6	99,9	100,1	99,4	98,0	101,5	100,5	98,8	99,4
<b>2013.</b>	100,3	101,3	99,2	99,5	99,5	99,8	100,2	100,4				
<b>Isti mjesec prethodne godine = 100</b> <i>Same month of the previous year=100</i>												
<b>2012.</b>	100,7	99,3	100	99,6	99,8	99,4	99,0	98,6	96,4	98	99,2	98,3
<b>2013.</b>	99,1	101	99,2	99,1	98,0	97,9	98,0	99,0				
<b>Decembar prethodne godine = 100</b> <i>December of previous year=100</i>												
<b>2012.</b>	99,5	98,9	99,9	99,5	100,1	100	100,1	99,5	97,5	99	99,5	98,3
<b>2013.</b>	100,3	101,6	100,8	100,3	99,8	99,6	99,8	100,2				

**Godišnje stope promjena cijena proizvođača u BiH po tipu tržišta - avgust 2012 - avgust 2013.**



## METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

### Definicija indeksa proizvođačkih cijena

**Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda** je kratkoročni statistički indikator koji predstavlja mjeru promjena cijena proizvoda koje industrijska preduzeća proizvode i prodaju na domaćem i nedomaćem tržištu.

#### Namjena

Prvenstvena namjena Indeksa cijena proizvođača industrijskih proizvoda je da služi kao indikator opće inflacije. Zatim služi i kao indikator makroekonomskih performansi, eskalator za prilagođavanje cijena u dugoročnim ugovorima, deflator nominalnih vrijednosti outputa ili međufazne potrošnje u ostvarenom obimu proizvodnje i deflator za nominalne vrijednosti kapitalnih troškova u nacionalnim računima, važan alat pri kreiranju i vođenju monetarnih i fiskalnih politika, kao i za donošenje informisanih ekonomskih odluka u privatnom sektoru.

### Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda u Bosni i Hercegovini

Indeks cijena proizvođača u Bosni i Hercegovini se izračunava na osnovu reprezentativne liste proizvoda i njihovih proizvođača koju čine oko 570 proizvodnih subjekta. Svakog mjeseca se prikuplja oko 4255 cijene direktno od samih proizvođača putem jedinstvenog obrasca koji je nastao kao rezultat saradnje sa italijanskim partnerima.

#### Obuhvat indeksa

Osnovni kriterij pri odabiru proizvoda i usluga koji će se mjesečno posmatrati je bi kriterij proizvođača i proizvoda sa najvećom realizacijom na tržištu a prema podacima dobijenim putem godišnjeg istraživanja o industriji (IND-21). Sami proizvođači i proizvodi su odabrani od strane entitetskih Zavoda za statistiku dok su pojedinačne stavke unutar tih proizvoda odabrane od strane samih proizvođačkih preduzeća.

#### Snimanje cijena

Prodajna cijena proizvođača industrijskih proizvoda na domaćem tržištu je cijena po kojoj proizvođač prodaje svoje proizvode redovnim kupcima na domaćem tržištu u najvećim količinama, franko utovareno na vagon (kamion) u mjestu proizvođača. U tu cijenu ulaze regresii ukoliko ih proizvođač ostvaruje, a isključuju se trgovački rabati i popusti koje prodavac odobrava kupcu, PDV i akcize.

## NOTES ON METHODOLOGY

### Definition of producer price index

**Producer price index** is a short-term statistical indicator that represents the measurement of change of prices of industrial products produced and sold by enterprises on domestic and non-domestic market,

#### Purpose

This statistical indicator serves as the measure of inflation, It can also serve as the indicator of economical performances, escalator in long-term contracts, deflator for output values, intermediate consumption, and capital consumption in National Accounts, and as a important tool in creating monetary and fiscal politics,

### Producer price index in Bosnia and Herzegovina

PPI in Bosnia and Herzegovina is calculated based on the representative list of products and it's producers making a sample of cca,570 producers, Each month 4255 prices are collected directly from producers throug the unique questionnaire created in cooperation with Italian experts,

#### Coverage

The main criterion for selecting the sample of enterprises, products and services that are surveyed was the volume of production and selling on the domestic market got from the Annual survey on Industrial production (IND-21), Entities institutes of statistics have created the sample of enterprises and products and the enterprises itself have chosen the items to be priced,

#### Prices collection

The price that is to be collected each month on the domestic market represents a price for which producer sells his products to the regular costumers on the domestic market at maximum volume, franco loaded into a wagon (truck) at the producers location, It includes reimbursements if applicable, and it excludes commercial rabbrates, disscounts, VAT and excises.



Cijena proizvođača proizvoda za strano tržište je cijena na nacionalnoj granici- FOB ( free on board), što znači da prodavac plaća prijevoz robe do luke isporuke i troškove utovara a kupac plaća prijevoz, osiguranje, troškove istovara te prijevoz od odredišne luke do krajnjeg mjesta korištenja.

Pomenuta cijena isključuje PDV i slične poreze direktno vezane za promet kao i sve takse i namete na proizvode i usluge koje poduzeća plaćaju dok se eventualno primljene subvencije na proizvode dodaju.

Sve cijene se prikupljaju mjesečno u periodu prikupljanja od 21.prošlog mjeseca do 20.tekućeg mjeseca. Obrazac se dostavlja proizvođačkim preduzećima koji ga popunjenog dostavljaju u centrale Entitetskih zavoda za statistiku koje vrše obradu podataka te izračunane indekse dostavljaju Agenciji za statistiku BiH radi njihova agregiranja za nivo Bosne i Hercegovine.

### **Ponderi**

Ponderi koji se primjenjuju za izračunavanje indeksa proizvođačkih cijena predstavljaju relativno učešće odabranih proizvoda u ukupnoj vrijednosti prodaje industrijskih proizvoda na domaćem tržištu. Za ovo istraživanje primjenjuju se ponderi se baziraju na podacima Godišnjeg izvještaja industrije (IND-a 21) iz 2010. godine dok se na nivou države na relativnom učešću pojedinačnog entiteta u ukupnoj proizvodnji iz 2010.godine. Svake godine se ponderi korigiraju kretanjem cijena iz prethodne godine.

### **Klasifikacija**

Klasifikacija industrijskih proizvoda se bazira na Nomenklaturi industrijskih proizvoda BiH 2010, zasnovane na PRODCOM listi 2010.

### **Agregiranje**

Pri izračunavanju indeksa proizvođačkih cijena prvo se izračunavaju elementarni indeksi na nivou proizvoda koji predstavljaju omjer cijene iz tekućeg perioda i bazne cijene (cijene iz decembra prethodne godine). Pri tome se kao mjera srednje vrijednosti koristi prosta geometrijska sredina. Iz elementarnih indeksa se računaju agregatni indeksi klasa, područja, podpodručja i ukupan indeks korištenjem Laspyres-ove formule za ponderiranu aritmetičku sredinu.

*The producer price for non-domestic market is a price on a national border- FOB (free on board), which means that a seller pays the transport to the port , deliverance, loading costs and a buyer pays costs of transport, assurance, unloading and trasport to it's final destination,*

*This price exclude VAT and similar taxes directly affecting turnover and all taxes and fees on products and services that enterprises pay, The subventions received are added,*

*All the data should be submitted to the Entities institutes each month for the period from 21<sup>th</sup> of the previous to the 20<sup>th</sup> of current month, The Entities Institutes completes the data entry process and calculates the PPI for the level of Entity and forward the indices to the Agency for statistics of B&H that calculates the index for the state level,*

### **Weights**

*Weights applied for the calculation of producer price index represent the relative share of selected products in the total value of sales of industrial products on the domestic market, Weights are based on the results of the Annual Survey on Industrial production (IND-21) for the year 2010, but for the state level the weights are based on the relative share of each Entity in the total production also from the year 2010, Each year the weights are price updated,*

### **Classification**

*Classification of industrial products is based on the Nomenclature of Industrial Products in B&H 2010 based on the PRODCOM List 2010,*

### **Aggregation**

*The first step in calculation of PPI is the calculation of elementary indices at the level of each products, that is the ratio between the current month price and the base price (from December of the previous year), After that the simple geometric mean is applied, The second step is the calculation of the indices of higher aggregates such as classes, divisions, subsections, sections and overall index using the Laspyeres's formula for the weighted arithmetic mean,*

---

**Izdaje i štampa Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine**

*Published and printed by: the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina  
71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26, telefon/phone: (33) 911 911, faks/fax: (33) 220 622*

**Odgovara direktor: Zdenko Milinović**

*Person responsible: Zdenko Milinović, Director*

**Priredili: Rubina Ligata i Gorčin Stojanović**

*Prepared by: Mrs, Rubina Ligata and Mr, Gorcin Stojanovic*

**Lektor: Amra Kapetanović / Lector: Mrs, Amra Kapetanovic**

**Tiraž: 100 primjeraka / 100 copies printed**

*Elektronska pošta / E-mail: [bhas@bhas.ba](mailto:bhas@bhas.ba)*

*Internetske stranice / Web site: <http://www.bhas.ba>*

**Podaci iz ovog saopštenja objavljuju se i na internet.**

*First Release data are also published on the Internet*

---